

Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke SOSKU

7.3.2018 Vantaa

Jarno Karjalainen

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

SOSKU-hanke

- SOSKU-hankkeessa (2015-2018) sosiaali- ja terveyspalveluiden ammattilaiset ja asiakkaat ideoivat, luovat, kehittävät ja testaavat yhdessä sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalleja. Tutkimus ja koulutus tukevat kehittämistyötä.
- Hanketta rahoittavat Euroopan sosiaalirahasto (ESR) ja osatoteuttajat.
- www.thl.fi/sosku

SOSKU-hanke

- 12 toteuttajaa/osahanketta:
  - THL
  - Diakonia-ammattikorkeakoulu
  - Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä FSHKY
  - Jyväskylän kaupunki
  - Järvenpään kaupunki
  - Kuntoutussäätiö
  - Laukaan kunta
  - Metropolia
  - Mikkelin kaupunki
  - Rovaniemen kaupunki
  - Seinäjoen kaupunki
  - Vantaan kaupunki

SOSKU-hankkeen tavoitteet

1. Uusien asiakaslähtöisten toimintamallien ja työotteiden kehittäminen
2. Sosiaalisen kuntoutuksen laadun ja arvioinnin kehittäminen
3. Sosiaalisen kuntoutuksen osaamisen vahvistaminen ja valtakunnallinen verkostoyhteistyö
4. Valtakunnallinen verkostoyhteistyö
5. Sosiaalisen kuntoutuksen lainsäädäntötyön tukeminen

SOSKU-hanke: www.thl.fi/sosku

- Sosiaalisen kuntoutuksen kansallisen teematyön työpajat 2015-2018.
- Tilaisuudet osahankepaikkakunnilla:
  - Laukaa 3.10.17, Jyväskylä 4.10.17, Järvenpää 7.11.17, Mikkeli 14.11.17, Forssa 12.12.17
  - Vantaa 7.3.2018, Seinäjoki 15.3.2018, Rovaniemi elokuu 2018
- Loppuseminaari 23.3.2018

Yksilöllinen tuki sosiaalisessa kuntoutuksessa – SOSKUn kokemuksia

- Yksilötyöskentelyn menetelminä on hyödynnetty intensiivistä yksilötyöskentelyä, keskustelutapaamisia, kotikäyntejä, verkostotapaamisia, toiminnallisuutta, asiakkaan avustamista ja tukemista konkreettisten asioiden hoidossa (ns. arjen koutsina toimiminen) sekä luovia menetelmiä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Yksilöllinen tuki sosiaalisessa kuntoutuksessa – SOSKUn kokemuksia

- Sosiaalisessa kuntoutuksessa vaadittava työote on:
  - olennaista luottamuksellinen asiakassuhde
  - autetaan asiakasta tunnistamaan omat vahvuutensa ja osaamisensa sekä autetaan myös hyödyntämään niitä.
  - rinnalla kulkemista, valmentavaa työtä.
  - matala kynnys, joustavat tapaamiset asiakkaille sopivissa paikoissa ja sopivina aikoina
  - Asiakkaan oma tarve, kiinnostus ja valinta ovat erittäin tärkeitä.
  - Asiakkaan osallistuminen palveluun tulisi olla omaehtoista ja osallistumisesta tulisi palkita jollain tavoin.
  - Perhe ja lähiyhteisöt tukevat kuntoutumista.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Sosiaalinen kuntoutus ryhmämuotoisena – vertaistukea yksilötuen rinnalla

Havaintoja ryhmätoiminnassa tärkeistä asioista:

- Monipuolisuus
- Asiakkaat mukana sisältöjen suunnittelussa.
- Matala kynnys osallistua.
- Turvallisuuden tunne ja kokemus hyväksytyksi tulemisesta.
- Ryhmänohjaajan rooli ja tehtävät vaihtelevat ja painottuvat eri tavoin ryhmän eri vaiheissa.
- Vuorovaikutukseen perustuva luova toiminta tarjoaa ympäristön elämäntarinan muovaamiselle.
- Yhdenvertaisuus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Sosiaalinen kuntoutus ryhmämuotoisena – vertaistukea yksilötuen rinnalla

- Ryhmissä toimivia teemoja:
  - Luovat menetelmät, kuten musiikki, teatteri, käden taidot, ovat toimineet hyvin.
  - Liikunta- ja terveystemaattiset ryhmät on koettu hyödyllisiksi, ja näiden asioiden nosto on auttanut asiakkaita muissakin elämän osa-alueilla.
  - Luontoavusteiset menetelmät (green care), kuten palstaviljely ja hevos- ja maatilat ovat toimineet hyvin ryhmätoiminnassa.
- Yhteiskehittäminen pysyvänä rakenteena: Yhteiskehittämisen toimintamallilla asiakkaalla on mahdollisuus aikuissosiaalityön palveluiden ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelujen arviointiin, kehittämiseen, suunnitteluun sekä toteuttamiseen yhdessä työntekijöiden ja laajan verkostotoimijoiden joukon kanssa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Sosiaalinen kuntoutus ryhmämuotoisena – vertaistukea yksilötuen rinnalla

Esimerkkejä:

- Starttiryhvät ja Sosku Pop up (Vantaa)
- Yksinäisyysryhmä (Jyväskylä).
- Bänditoiminta Kombi (Seinäjoki).
- Mikkelin teatterin kanssa yhteistyössä toteutettu Arki on draamaa - toiminta (Essote).
- Päihdeavokuntoutusryhmä Torstain Tähtihetki (Laukaa).
- Aamupalaryhmä (FSHKY).

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Verkostot ja yhteistoimintarakenteet sosiaalisessa kuntoutuksessa

- Palveluita yhteensovittava johtaminen varmistaa tehokkaan yhteistyön ja asiakkaan jatkopolut.
- Tarvitaan vastuullinen koordinoija.
- Tarvitaan yhteinen ymmärrys sosiaaliseen kuntoutukseen ohjaamisen kriteereistä.
- Tarvitaan yhteinen ymmärrys sosiaalisen kuntoutuksen hyödyistä ja tuloksellisuudesta.
- Sosiaalinen kuntoutus toteutuu yhteisöissä ja tietyssä ympäristössä: tarvitaan osallisuutta tukevia tiloja ja paikkoja, joihin on helppo mennä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Verkostot ja yhteistoimintarakenteet sosiaalisessa kuntoutuksessa

Esimerkkejä:

- Yhteiskehittämisen toimintamalli (Jyväskylä)
- Ohjaamon Takakentän tiimi (Essote)
- Yhteinen valmennuksen työkirja, sosiaalisen kuntoutuksen palvelukartta (Seinäjoki).
- Sosiaaliohjaus terveysasemalla (Laukaa)
- Osallistava ohjaaminen –koulutus (Vantaa)
- Inklusiivisen sosiaalisen kuntoutuksen koulutus (Diak)
- Johdon valmennus (Kuntoutussäätiö/Järvenpää)
- Yhdessä kehittämisen valmennus, Matalan palvelun tiimi sote-asemalla (Järvenpää)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

SOSKU-hanke: www.thl.fi/sosku

- Raportti sosiaalisesta kuntoutuksesta (23.3.2018)
- Opas sosiaalisesta kuntoutuksesta (1. versio 23.3.2018)
- Artikkelikirja/kirjat sosiaalisesta kuntoutuksesta (Diak), 23.3.2018
- Sosiaalisen kuntoutuksen portaali Kuntoutussäätiön Kuntoutusportissa
- Tutkimus ja opas taide- ja kulttuurilähtöisten menetelmien käytöstä (Metropolia), julkaistaan toukokuussa 2018
- SOSKU-tutka

Alueellinen ja maakunnallinen sosiaalinen kuntoutus 2018

- Sosiaalisen kuntoutuksen opas
- Sosiaalisen kuntoutuksen laatuksiteerit
- Tuotteistaminen
- Teemoja:
  - Yhteiskehittäminen
  - Johtaminen
  - Luovat menetelmät
  - Vaikuttavuus
  - Nuorten palvelut

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kiitos!

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

